

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 16 september 2005

Mål nr

Ö 4494-04

KLAGANDE

MW

MOTPART

Domstolsverket
551 81 Jönköping

SAKEN

Ersättning till målsägandebiträde

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten för Nedre Norrlands beslut den 12 oktober 2004 i mål B 352-04

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen ändrar hovrättens beslut på det sättet att MW, för det biträde hon lämnat ML i hovrätten, tillerkänns ersättning av allmänna medel med ytterligare trehundrafyrtion (314) kr för utlägg.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

MW har yrkat fullt bifall till sitt i hovrätten framställda ersättningsanspråk.

Domstolsverket har medgivit ändring.

Skatteverket har yttrat sig.

SKÄL

Efter ett sammanträde för huvudförhandling i hovrätten begärde MW – i egenskap av målsägandebiträde – bl.a. ersättning för utlägg för tågresa och övernattnig på hotell med av henne utgivna belopp, med avdrag för ingående skatt och med pålägg av 25 procent mervärdesskatt. Hovrätten bestämde i denna del ersättningen till nettobeloppen jämte sex respektive tolv procent mervärdesskatt.

MW har i Högsta domstolen vidhållit att hon är berättigad till yrkade nettobelopp jämte 25 procent mervärdesskatt.

Domstolsverket har anfört i huvudsak följande. Av reglerna i 7 kap. mervärdesskattelagen (1994:200) framgår att i det underlag på vilket mervärdesskatt skall beräknas (beskattningsunderlaget) bl.a. skall ingå olika slags utlägg, som säljaren tar ut av köparen. En advokat har regelmässigt olika egna kostnader för utförande av uppdraget, såsom telefon-, rese- och traktamentskostnader, utgifter för inköp av litteratur och liknande. Sådana poster utgör kostnadselement i advokatens verksamhet och skall tas med i beskattningsunderlaget. Kostnaderna skall tas upp exklusive mervärdesskatt, eftersom skatten inte skall ingå i beskattningsunderlaget. Därefter skall mervärdesskatt påföras advokatens ersättning (jfr avsnitt 12:1 och 13:4 i Skatteverkets handledning för mervärdesskatt för år 2004). Att en kostnad är ett element i advokatens verksamhet får till följd att samma mervärdesskattesats skall användas på samtliga kostnader. Eftersom de tjänster en advokat tillhandahåller inte omfattas av någon av de lägre skattesatserna skall mervärdesskatt debiteras på samtliga kostnader för utförande av tjänsten med den normala skattesatsen 25 procent.

Skatteverket har givit uttryck för samma inställning som Domstolsverket.

I mål av föreliggande slag skall ett medgivande från den myndighet som har att tillgodose statens intressen – i detta fall Domstolsverket; jfr lagen (2005:73) om rätt för Justitiekanslern att överklaga vissa beslut med tillhörande övergångsbestämmelser – inte frångås, om inte alldeles speciella skäl föranleder därtill (jfr NJA 1985 s. 592, 1994 s. 696 och 1997 C 80).

Domstolsverkets inställning står i överensstämmelse med lag. Överklagandet skall därför bifallas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Munck, Regner, Blomstrand, Lundius (referent) och Calissendorff
Föredragande revisionssekreterare: Backelin